

Saateks

Tartu Linnamuuseum on end ikka määratlenud linnaajaloo ja -kultuuri uurimise, kogumise ja tutvustamisega tegeleva asutusena. 2006. aastal käivitunud rahvusvaheline koostööprojekt „Ajalugu linnas“ võimaldas Eesti ja Páris-Soome keskaegsete linnade uurimisega tegelevatel arheoloogidel, arheozooloogidel ja paleobotaanikutel tutvuda uuemate uurimistulemustega ja vahetada kogemusi. Sellest veelgi olulisemaks loeti asjahuvilistele võimaluse andmist muuseumikogudesse ja uurimisasutustesse koondunud andmetega ning linnades toimuvate uuringute uusimate tulemustega tutvumiseks. Sel eesmärgil korraldati 10. ja 11. oktoobril 2006 Soomes kaks avalikku seminari Eesti ja Soome uurijate osavõtul. Loimaas, Soome Põllumajandusmuuseumis peetud ettekannete üldpealkiri oli *Põllumajanduslikud elatusallikad keskaegses linnas*, päev hiljem Turu linnuses räägiti teemal *Elu keskaegses linnas*. Samuti otsustati, et seminariettekanDED avaldatakse nii Eestis kui Soomes.

Käesolev Tartu Linnamuuseumi kolmeteistkümnnes aastaraamat annabki lugejale võimaluse seminaridel kõnelduga tutvuda. Raamatu peamiseks väärtuseks on eesti keeles kättesaadav info Tartu ja Turu, aga ka mõnede teiste Läänemere piirkonna keskaegsete linnade uuemate uurimistulemuste kohta. Pole raske märgata, et mõned käsitletavatest küsimustest on traditsioonilised, nagu linnade või linnapiirkondade tekkeaeg, samas on tegu pidevalt päevakohase küsimusega. Toidulaua, jäätmekäitluse ning käsitöö uurimist võib pidada 1980. ja eriti 1990. aastatel hoogustunud uurimissuunaks, mille olemasolust ollakse võib-olla kuulnud, kuid kahtlemata on kõigi nimetatud teemade kohta veel hulk ammendamata küsimusi. Lõpetuseks annavad raamatus avaldatud ettekanded mõningase, ehkki mittetäieliku ülevaate praegusi uurijaid köitvatest teemadest nii siin- kui sealpool Soome lahte. Samuti avaldame ülevaate Tartu Linnamuuseumi tegevusest 2006. aastal.

Keskaja pärand võib pakkuda üllatavalt palju avastamisrõõmu. Loode-tavasti leidub ka käesolevas raamatukeses mõni fakt, detail või asjaolu, mis

on seni teadmata, sööbib mällu ning ärgitab edasi mõtlema. Kahtlemata pole uudiseks, et tänapäeva teaduses on säraval arutluskäigul vähemalt sama suur tähtsus kui tõsikindlate teadmiste loomisel. Kindlasti oodatakse uurijalt siiski nii seda kui teist. Sinnapoole püüdleme oma keskaja pärandi mõtestamisel meiegi.

Arvi Haak

Tartu Linnamuuseumi arheoloogiaosakonna juhataja